

בלבבי משכן אבנה

שאל לבי

שאלות ותשובות

פרשת אמור תשפ"א

- ב מה פשר התפילות על קברי צדיקים _____
- ב מהו הגבול של האמונה _____
- ג עולם התורה וחורבן הדור _____
- ד מה לאמר לרב שיש לו מכשיר חכם _____
- ה כח הרע _____
- ו בדבר טהרת המקוה _____
- ז חשבון נפש בהתבודדות _____
- ח האם כל אחד יכול להיות ת"ח עצום _____
- ח כתיבה אחר התבודדות _____
- ט בשם נחמן _____
- ט התקופה שבין שבועות ל"ז תמוז על פי קבלה _____
- י שער הגלגולים _____
- י ראייה רוחנית מלידה _____
- יא חסינים להגיעה לארץ ישראל? _____
- יא בדברי המאור עינים בעיני התהוות הבחירה _____
- יב שאלות על ג' חוויות שהיה לי _____
- יג שאלות בענין דע את עמך ורעך _____
- טו דע את התבודדותך-הכנה להתבודדות _____
- טו מה לחשוב בשעת ההסתכלות _____
- טז הבנה בענין המושכלות בעניינים מסוימים _____
- טז שאלות בענין תשובה ואריך ועתיק _____
- יח צורך נפשי בהארת פנים מאחרים _____
- יח ביעורי בקבלה _____
- כ תוכניות בבתי ספר לבנות _____
- כא בריאות הנפש והגוף _____
- כא כחמות היד _____

מה פשר התפילות על קברי צדיקים

ט"ז אייר התשפ"א #12554

שאלה:

שלום כבוד הרב. יש לי שאלה שמטרידה אותי הרבה זמן. אני לא מבין מה כוונת הדבר שהולכים לקבר של צדיק ומבקשים מהקב"ה שיקבל תפילותינו בזכות הצדיק, מה הקשר בין הדברים?

תשובה:

על ידי שהולכים לקברו דבקים בכח נפשו, ועל ידי זה מעוררים את כוחו של הצדיק. וזהו זכות הצדיק שהתעוררה שעל ידו אנו מבקשים לזכות שיתקבל התפלה, והיינו שכח זכותו דבק בנו.

מהו הגבול של האמונה

ט"ז אייר התשפ"א #12552

שאלה:

שלום כבוד הרב. האם הרב יכול להסביר לי מה זה "אמונה". האם כאשר אדם מחליט לקנות בית והוא לוקח משכנתא גדולה, אם הוא אומר השם ישלם - זה אמונה? אם כן, האם מותר לאדם להכנס לחובות ולהגיד השם ישלם? לא ברור לי היכן הגבול, או אולי אין גבול, ובאמת אפשר לעשות את זה?

תשובה:

הגבול תלוי במדרגת אמונתו, כמה שיעור אמונתו, כך יש לו לפעול.
ויבדוק האם היה מוכן להלוות לרעהו על סמך אמונה כזו שיש לרעהו.
כן מבואר מבית המדרש של נובהרדוק.

עולם התורה וחורבן הדור

ט"ז אייר התשפ"א #12550

שאלה:

ברצוני לברר דבר יסודי שאמר הרב שליט"א, בהדרשה של "חורבן הדור" שנמסר בבין המצרים תשע"ז.

א. כיון ש"עולם התורה כבר נחרב" כדברי הרב, א"כ מה צריך להיות היחס כלפי בני ישיבה של היום, דהא בכל הדורות מאז שהוקמו ישיבות היה חילוק מהותי בין המון העם לבני ישיבה, אבל בזמנינו שאין כ"כ פנימיות, ורק אצל יחידים בני עליה ממש יש אמת ולא עם רוב בני ישיבה, ואין שום "מקום" או "ציבור" או "קהילה" שבו האדם יכול לברוח אליו כיון שהטומאה כבר בוקעת לכל מקום אפי' בעולם התורה, כדברי הרב, וא"כ יש להאדם רק עולם הפנימי שבו הוא מובדל מכל העולם, וזה הוא, חי לבד עם הרבש"ע, וא"כ כשאני נמצא בישיבה האם אני צריך לחשוב שבאמת אין מציאות בזמן הזה של "עולם התורה" בישיבות, וגם שרוב בני ישיבה בסביבתי אינם באמת בני תורה (ובפרט אם יש להם מכשיר חכם "מסונן" וכדו' שאז בודאי הם מופקע משם "בן תורה"?)

ב. האם באמת צריך יחס כזה כלפי הסביבה, שאני באמת לא נמצא בעולם התורה, והישיבות של היום הם אותו עלמא דשקרא של הרחוב? הראשי ישיבות וגם גדולים של היום אומרים שהישיבות של כלל ישראל הם ההצלה של כלל ישראל וכ"ש בדור דידן שהטומאה בעולם כ"כ מתפשטת אז בודאי אין עצה להאדם להיות יר"ש ובן תורה ולהיות מקושר עם הרבש"ע רק אם הוא נמצא בישיבה - אבל לפי דברי הרב נמצא שגם הישיבות של היום אינו ההצלה שלנו, ורק הפנימיות של כל א' הוא הדבר החשוב באמת, ולא הישיבות ולא סביבה של תורה?

ג. מה שונה מבט זו להבדיל ממבט החילונים ומודרנים והגויים שמסתכלים באופן שלילי על בני הישיבה שאנו לא טובים ושיש לנו כ"כ חסרונות וכו'? כשאני מרגיש הבדלה מעולם התורה ועולם הישיבות של היום, אני מרגיש שהתפיסה שלי קרוב להסתכלות החילונים על הבני תורה, תפיסה של שנאה לעולם התורה. האם אני לא הבנתי כראוי את כוונת הרב ש"עולם התורה של היום נחרב"?

ד. האם יתכן שבני הנעורים של היום שנשרו מן הדרך ופרקו עול רח"ל (אני לא יודע מה המצב בארץ ישראל אבל כאן באמריקא אפי' במקומות של בני תורה יש מאות נערים, שפורקים עול רח"ל, והדבר ממש כמגיפה) האם יתכן שכל זה הוא משום שהם רואים השקר שנמצא בעולם התורה, החוסר יראת שמים והחוסר מידות טובות וכל מיני חסרונות שהם רואים בבני ישיבה, ועל כן יש להם סלידה מעולם הבני תורה?

ה. האם הישיבות של היום לא כלום להרבש"ע מחמת שאינם מקומות של עבודת ה' כמו דורות של עבר?

ו. ואיך ע"י מבט זו (שיש לי רק עולם הפנימי של עצמי ביני להרבש"ע ותורתו בלבד) האדם לא נעשה בעל גאווה על ידי כך?

ז. הרב אמר שאם הדור אינו משתנה, אז הסוף תהי' או ביאת משיח או אבדון ח"ו כמו השואה, ולאחרונה הרב אמר שעדיין זה חשש רב. לענ"ד דברים אלו הם היו הדברים המבהילים ביותר שאמר הרב. איך שייך לפי"ז להאמין בה 'ולבטוח בו ולעבדו בשמחה וללמוד בשוב הדעת כראוי אם יש "חשש רב" לזה? איך שייך לאדם שלא להשתגע ממש מאפשרות כזו?? איך שייך שלא להתייאש מהכל??

תשובה:

- א. צריך לשקוע בתורה ועבודה. ובאופן כללי לידע שיש להתחבר בפועל ליחידים ולא לציבור.
- י"עולם התורה" כהיום מעורב חיצון עם פנימי באופן ניכר, כפי שניכר וידוע לכל. תערובת זו היא חורבן עולם התורה.
- ב. הצלה פורתא, אולם העיקר עולם פנימי עשיר רחב ועמוק. לפיכך נברא האדם יחידי. ישנם בני אדם שאין להם כח לפחות לעת עתה להחזיק לבדם או עם חברים מועטים, והם נצרכים לציבור, ולכך מצבם מורכב, כי אין ציבור שמור כהיום.
- מי שלא בונה עולם פנימי לעצמו, הישיבה לא בהכרח תציל אותו, כפי שאנו רואים רח"ל אלפים שירדו מן הדרך.
- ג. ח"ו ח"ו. החיצוניות הגמורה גרועה בהרבה. אולם גם בית המדרש של היום אינו שמור כלל. ולכך כבר אינו "תיבת נח", וגם על תיבת נח אמרו, ששלשה שמשו בתיבה.
- ד. זהו חלק מן הסיבה. אולם הסיבה העיקרית, כי אין להם עולם פנימי, והעולם שלהם הוא הציבור. חלקם ראו שקר בציבור ועזבו, חלקם עברו קשיים עם הציבור, חלקם עברו קשיים בנפשם או גופם, חלקם חפצים בתאוות העולם, וחלקם ערב רב מתחילה.
- ה. ח"ו ח"ו. אולם אינה תיבת נח שמורה, אלא פרוץ מרובה על העומד, לפחות בחלק מן המקרים, ובעיקר בגלל המדיה וההכשרים השונים עליה, טיולים לחו"ל, מסעדות, ועוד ועוד.
- ו. כי זהו הדרך היחידה להצליח, וזו לא מעלה אלא הכרח. וזאת זולת כל הסיבות לעונה שנתבארו בדברי רבותינו.
- ז. לחוש אהבת ה' ובטחון בו שיעשה הכל לטובה.

מה לאמר לרב שיש לו מכשיר חכם

י"ג אייר התשפ"א #12433

שאלה:

אם יש לי רב וגם ראש ישיבה שיש להם מכשיר חכם, האם יש מקום להגיד להם מוסר על כך ולעורר אותם שהם אינם רואים על איך שהם נופלים לפח של היצה"ר, ואם יש מקום להגיד להם מוסר על כך האם יש לאמר זאת ברכות ובאופן מכובד, או לצעוק עליהם במחאה.

תשובה:

יש להיכנס עמו בדברים באופן של בירור, שבא לדון כתלמיד לפני רבו ולהציע את הצדדים ולשמוע מה דעת הרב בזה, ומתוך כך להכניס כל מה שיודע בנושא באופן של דרך ארץ וכבוד.

כח הרע

י"ג אייר התשפ"א # 12431

שאלה:

בס"ד

כח הרע

(א) מה המקור שהרע מכלה את עצמו?
(ב) כיון שכל מציאות הקליפות הוא רק דמיון א"כ האם שייך שככל שאנו מדברים על כח הרע שבבריאה ועל כח הקליפות וכוחות הטומאה וכו' (ובפרט שער הנון דנון) האם זה גופא נותן כח לכל הרע כיון שעיי"ז אנו מחשיבים את מציאות הרע ואנו מתפעלים מהרע ובזה אנו נותנים כח להקליפות להיות מציאות (עכ"פ בעלמא דשיקרא שבו אנו נמצאים)?
(ג) האם אנו חיים עכשיו בעולם של עשיי' או בעולם הקליפות כיון שעכשיו הטומאה חופפת את כל הבריאה?
(ד) האם עולם הקליפות הוא עולם הדמיון, עולם התמורות, ותהום רבה?
(ה) האם שהקליפות הם רק דמיון ואינו מציאות, האם הוי מציאות עכשיו או שהוא דמיון גמורה?
(ו) כיון שכל הרע הוא רק דמיון א"כ מהו התענוג שהגוף מרגיש בעבירה, האם זה כולו דמיון או זהו תענוג דקליפה שהוא באמת תענוג ממש רק שהוא תענוג רע והוא דמיון רק ביחס לתענוג ברוחניות שהוא התענוג האמיתי?
(ז) אם א' מחליט שיש במעשיו הרבה שלא לשמה שהוא יותר מחלק הלשמה במעשיו, האם צריך לחדול מהמעשה שהוא עושה כיון שהוא רובו שלא לשמה?
(ח) כיון שהאינטרנט הוא נו"ן דנו"ן שהוא תוקף הרע שבבריאה א"כ לכאורה האינטרנט צריך לכלות את עצמו, אמנם הרב אמר בתשובה שהוא יתכלה ע"י אורות של משיח, וא"כ מהו סוד כליון של האינטרנט, האם זה יהיה ע"י הרע שמכלה את עצמו או ע"י אורו של משיח.
(ט) איך ע"י אורו של משיח אנו יכולים ללחום עם כח הטומאה של האינטרנט.
(י) הרב אמר שמי שמחזיק מכשיר חכם או אינטרנט ואינו רוצה לפרוש ממנו יש בו רק חלק של ערב רב בנפשו ואין לשנוא אותו רק את חלק הערב רב בנפשו, אמנם מאידך אמר הרב שאלו שמחזיקים חיבור נפשי לאינטרנט ברגע קודם הגאולה ח"ו יפלו לחלקו של הערב רב, ומזה משמע שהם יתגלו למפרע שנפשם היה ערב רב ממש ולא רק ניצוץ של ערב רב בנפשם אלא נפש של ערב רב גמור, ח"ו, (והדברים נוראים ומדעזים!) וא"כ לפי"ז גם עכשיו לכאורה יש להתייחס לאלו שמחזיקים כלי הנ"ל כספק נשמת ערב רב ממש, וא"כ מה פשר הדבר ומה היה כוונת הרב.
(יא) האם יש שייכות בין ער לערב רב, כיון ששניהם הוי ר"ת ע"ר. יב) ואם יש קשר, נמצא שיש שייכות בין מעשה ער ואונן לכה הערב רב, וא"כ צ"ב מהו השייכות. האם משום שהאינטרנט הוא כח של הערב רב וזהו טומאה שמביא את האדם למראות טמאות של שער הנו"ן דטומאה (קליפת סדום) שבדרך כלל מביא את האדם למעשה ער ואונן?

תשובה:

א. דור שכולו חייב. הוויית הרע העדר, כמו שהאריך המהר"ל, ולכך מעצם הווייתו שהוא העדר, הוא מעדיר ומכלה את עצמו. ושורשו ב"צמצום."

ב. כן, כך כתבו רבותינו, שראוי לא לדבר מהרע, כי בזה נותן לו חיות.

ג. עשיה, שבה ריבוי קליפות.

ד. מקבילים זה לזה אולם בפרטות כל אחד מדרגה לעצמו.

ה. בערך למי שנמצא בניסיון זהו מציאות, ובערך למי שכבר עברו ואין לו ניסיון זה כלל, בערכו זה דמיון.

ו. תענוג אפשר לקבל אף מדמיון, ומבשרי אחזה שהאדם מתענג מדמיון. ויתר על כן בערכו אינו דמיון אלא מציאות.

ז. על דרך כלל הדרך להקטין את השלא לשמה, ולא לפרוש, כי עליו לפעול לפי מדרגתו.

ח. כיוון שכלי זה אינו "רע" כפשוטו, אלא "תערובת", ולכך כילוי ע"י אורו של משיח.

ט. כח של אחד, לעומת תערובת שעושה הכל אחד.

י. אם ח"ו ברגע האחרון לא יפרשו, אזי הכריעו את עצמם בבחירתם באותה שעה לחיבור נצחי לרע ח"ו.

יא. כח הרע אינו ישן כלל, וכלשון החוה"ל על היצה"ר, אתה ישן לו והוא ער לך.

יב. יש באות ברית קודש, גדר אבר חי ואבר מת. וחי בחינת ער, ומת בחינת ישן, כי אינו מת כפשוטו, אלא כעין שינה. ואצל ער כח הרע - ער שבו, היה ער תמיד ולא ישן. וזהו כח הערב רב, כי כל דבר בבריאה עיתים ער ועיתים ישן, אולם ע"י התערובת לוקח כח הער שבכל דבר וגורם לכך שהתערובת תמיד ערה. ונגלה רח"ל בכלי זה שפועל כל המעת לעת בכל העולם ללא הפסקה.

בדבר טהרת המקוה

י"ג אייר ה'תשפ"א #12402

שאלה:

לכבוד מורנו הרה"ג שליט"א.

א. מצאנו ראינו השבוע בד"ת של הגר"מ שטרנבוך שליט"א, שהביא מדרש ורמב"ם שלא היה ידוע לנו. במדרש (רבה פרשת חוקת) איתא: "לא המת מטמא ולא המים מטהרים אלא גזירתו של הקדוש ברוך הוא הוא". והרמב"ם בסוף הלכות מקוואות כתב: "וכן הטבילה מן הטומאות מכלל החוקים הוא, שאין הטומאה טיט או צואה שתעבור במים, אלא גזירת הכתוב היא, והדבר תלוי בכוונת הלב", ע"כ. ועלתה תשוקה בליבנו לשמוע מהרב שליט"א מה הן הכוונות הנדרשות, כי בודאי כיוון הרמב"ם לכוונות השוות לכל נפש, וכתב שבכוונה זו תלויה טהרת המקוה, ואם יש בזה כמה דרגות נשמח אם יואיל הרב לפרטן לתועלת הכלל.

ב. עוד מענין המקוה, ראינו בעבר מימרא שנכתבה על מקוה אחד, בשם הרבי מקוצק, וכך נכתב שם: 'מקוה קר - דורות חמים, מקוה חם - דורות קרים', האם יש ממש במימרא זו, וא"כ מה פשרה? והאם כוונתו היתה למקוה נשים ואנשים כאחד, או שכיוון רק לא' מה? ואף אם אין המימרא נכונה, האם מקוה קר הוא רק מעלה, או שהוא ענין עיקרי ביסוד טהרת המקוה.

על כולן או על מקצתן, נודה לכת"ר על כל תורה והדרכה שיואיל להעלות לנו על גבי הכתב, ושכמ"ה.

תשובה:

א. עיקר פירוש מקוה בפנימיות, נקרא כן מלשון מקוה, לשון תקוה. ולכך עיקר הטהרה בתקוה של האדם לבוראו שישלים כל חסרונו.

ועוד, נקרא מקוה כפשוטו, כמ"ש (בראשית, א, ט) יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד, ובתרגום אונקלוס, "יתכנשון". וזהו טהרת המקוה, יציאה מן פיזור הנפש (כלשון החוה"ל), וכניסה לאחדות, "יתכנשון".

ועוד אמרו רבותינו, מקוה עולה בגימט' אהי"ה, מילוי אל"ף, ה"ה, יו"ד, ה"ה. ועניינו, קבלה על הלעתיד, אהיה טוב יותר.

ב. כנודע, מים קרים, גימט' מת. והיינו שכאשר נכנס לתוכו נעשה מת, וכאשר יוצא נעשה בריה חדשה, כי עיקר הטהרה לדינא בשעת היציאה, כידוע. ואזי נעשה לו חם בחוץ, וזהו טהרתו. אולם אם בפנים חם, כשיוצא לחוץ נעשה לו על דרך כלל קר. ונמצא שעיקר חיותו בתוך המים, ששם זהו מקום של ביטול, מיתה, וכשיוצא לחוץ שם נעשה הקור, המוות.

חשבון נפש בהתבודדות

י"ג אייר התשפ"א #12400

שאלה:

לכבוד הרב שלום,

בסדרת השעורים של דע את התבודדותך הרב מציין שלא הרחיב בעניין חלק החשבון נפש בהתבודדות מפני שכבר מספיק נכתב על כך.

1. הרב ציין שם שיש ספר שנקרא בשם "חשבון נפש" - האם ידוע לרב על שם המחבר?

2. האם יש עוד מקורות שהרב ממליץ בנושא?

רוב תודות על הסדרה המהממת והמועילה והנצרכת מאוד למתבודד.

אשרינו ומה טוב חלקנו.... בברכה,

תשובה:

א. המחבר הרב מענדל לעפין, הספר נמצא באוצר החכמה.

ב. כדאי ללמוד תחילה חובות הלבבות, שער חשבון הנפש.

האם כל אחד יכול להיות ת"ח עצום

י"ג אייר התשפ"א #12397

שאלה:

רציתי לשאול על הסיפור של רבי עקיבא שנעשה מעקיבא לרבי עקיבא 241 אלף תלמידים
האם החידוש בסיפור שוודאי שבא ללמד אותנו משהו
א. שאדם הוא לא מוגבל ויכול ע"י עמל יגיעה טהרה וכו להגיע להכל וממילא כל אחד יכול להיות תלמיד
חכם מופלג
צדיק מופלג ואם זה הפשט אז שאלתי האם הכוונה שיכול להפוך לצדיק או ת"ח מופלג זה ביחס אליו או
ביחס לדור?
ב. שמעיקרא לרבי עקיבא היה פוטנציאל גדול רק החידוש שם היה ברחל שזיהתה זאת וזה עיקר החידוש
ובמילים אחרות האם שייך שאדם שאין לו כלים היום כלי מחשבה הרגשה וכו יקבל פתאום כלים כאלה?

תשובה:

כן! אם זה חלקו הראוי לו לעבודתו.

כתיבה אחר התבודדות

י"ג אייר התשפ"א #12395

שאלה:

(א) יש לי אחות בת יראת שמים שכיש לה איזה ספק או שאלה והיא רוצה לדעת הפתרון או התשובה
לשאלתה, היא עושה התבודדות ומרכזת על "אין עוד מלבדו" לזמן מה ואח"כ היא מתפללת להקב"ה על כל
צרכיה ואח"כ היא מתרוקנת את כל המחשבות במוחה ואח"כ היא כותבת דברים בדף ואז הידים שלה
כותבת לה את התשובה מאיליה, בלי כוונה מה לכתוב, וכאילו שהידים אומרת לה את התשובה. ולא עוד
אלא שהיא מוצאת תמיד איך שהדברים שנכתבו ע"י הידים שלה הם הפתרון הנכונה להבעיא או השאלה
שלה. (והיא אומרת שכך למדה מאשה בעלת יראת שמים שהיא מאד פרושה מחומר ואוכלת רק לחם ומים
כפשוטו, אלא שהיא ג"כ למדה מהנ"ל הרבה דברים שהם נראה ממש ככוחות הטומאה, כגון דמיון מודרך
מסויימת שהיא מדמינת איך שהיא נכנסה למוחה ושהיא באה לחלון ששמה יש אבן בגוון ארגמן ואז שואלת
שאלתה והאבן אומרת לה התשובה.... וגם היא אמרה לי על ענין האור לבן שהיא מדמיין איך שהאור נכנס
בה ושהאור הלבן הזה מטהרה מכל רע. וברור לי שחלקים הללו הם מכוחות הטומאה אבל השאלה שלי הוא
על חלק הראשון שהוזכר, על הכתיבה שהיא עושה לאחר שהיא התרוקנת את מחשבתה, האם חלק זה
מתאימה לרוחה של תורה או לא.

(ב) באיזה ספרים אני יכול ללמוד את הדרך כיצד להשתמש בכח הנשימה והשאיפה בהתבודדות? ראיתי
שהרב מדבר על זה בדע את נשמתך אבל מה מקור הדברים? (תודה להרב, שמי מרים).

תשובה:

- א. כן! אולם זהו דרך שנצרך לה זיכור רב, וקרובה מאוד לטעויות ודמיונות.
- ב. בספר בטוב ירושלים, דרכי ההשגה, ליקט באופן נפלא את סדר הנשימות מהרב אבולעפיה, אולם אין ראוי ללומדו אלא גבר ולא אישה.

בשם נחמן

י"ג אייר התשפ"א #12394

שאלה:

הרב ענה בשאלה על ההבדל בין לקרוא נחמן בסגול לבין נחמן בקמץ, שקמץ בכתר, וסגול בחסד. אבל מה זה אומר למעשה? שמי שקורה למישהו נחמן בסגול ממשיך עליו מספירת החסד ואם קורא לו בקמץ ממשיך עליו אור הכתר?

תשובה:

נכון הדבר שבכל מילה שהאדם אומר בכוונה שממשיך את שורש הארת המילה, לפי נקודותיה.

התקופה שבין שבועות ל"ז תמוז על פי קבלה

י"ג אייר התשפ"א #12393

שאלה:

שלום לרב

שמעתי שעל פי הקבלה השנה המושלמת היא בעצם קטנה מאד, משבועות עד י"ז תמוז, סך הכל 40 יום, שתחילת שנה היא נתקנת בחיצוניות ואח"כ מפסח עד שבועות בפנימיות, ומי"ז בתמוז כבר מתחיל השבירה. אז לפי זה רציתי לשאול, במה מתבטא המיוחדות של ימים אלו למעשה לבין שאר ימות השנה? ואיך בשאר ימות השנה פועלים אם עדיין היחוד של השנה לא ניתקן?

תשובה:

כמו עובר במעי אמו, שעיקר שורש יצירתו מ' יום, ואח"כ זה התפתחות של העובר, כן יש בחינה זו בזמן - בשנה. ואז יוצא לפועל מה שהושרש בימים אלו. ומצד כך אמרו רבותינו שהרצצה לעבוד לקנות או לעקור מידה, יעבוד כל כך מ' יום.

שער הגלגולים

י"ג אייר ה'תשפ"א #12386

שאלה:

בשאלה מה יעשה הבן ולא יחטא, ראינו מה שהשיב לנו הרב לעיין בשער הגלגולים הקדמה כז, ששם נתבאר שהקב"ה מודד כל אחד לפי כוחותיו, והדברים נפלאים מאוד מאוד. אולם גם זאת נוראות נפלאנו על מ"ש שם בענין "דוד הע"ה ידידו ית' ומצינו בו שהיה יצרו מתגבר עליו בבת שבע ובאביגיל והוא פלא גדול" וכו', ושם ביאר הטעם. אבל נשאלה השאלה, א. שהרי כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה, כיצד מתיישבים הדברים?

ב. עוד היינו שמחים אם הרב יאיר את עינינו מה בדברי הרב שם, שנראה כי מי שהוא משורש קין וכו' אין לו בחירה לעמוד כנגד יצרו, האם אמנם ניטלה בחירתו?

ג. מתוך הדברים שם נראה שאין הדבר תלוי כ"כ באביו ואמו, אלא משורש נשמה, מהו א"כ היחס הנכון בין מעשיהם של אביו ואמו לבין שורש הנשמה?
הדברים אמנם נשגבים ולמעלה ממדרגתנו, אך נודה לרב אם יניח את דעתנו לפי ערכנו, ושכמ"ה. תודה רבה מאוד מאוד.

תשובה:

א. אינו חוטא כפשוטו, כי אצל כל אדם זה מדרגת אונס, אנוס ע"י יצה"ר.

ב. ח"ו, בוודאי שיש לו בחירה, אולם יש לו יותר קושי.

ג. העיקר הוא שורש הנשמה. ובאביו ואמו תלוי חלק מן המידות, וחלק קדושת חומר הגוף.

ראיה רוחנית מלידה

י"ג אייר ה'תשפ"א #12385

שאלה:

שלום לרב שליט"א,
איך זה שיש אנשים שמלידה יש להם ראיה רוחנית, ויש מהם אנשים פשוטים.
במה זה תלוי? ומה הסיבה של זה? האם זה מראה על דרגה כלשהי?

תשובה:

נזכיר מעט סיבות. א. שורש במדרגת עין, כי כל אדם יש לו שורש פרטי בצורת אדם. ב. זכות מגלגולים קודמים. ג. ירושה היא לו מאבותיו.

חסינים להגיעה לארץ ישראל?

י"ג אייר התשפ"א #12383

שאלה:

לכבוד הרב,

לא לקחתי את החיסון לקורונה ורוצה להגיע לישראל לבקר את ילדי. האם עלי להתחסן בכדי לבוא?

תשובה:

בשביל לזכות להיות בארץ ישראל, כדאי להתחסן!

בדברי המאור עינים בענין התהוות הבחירה

י"ג אייר התשפ"א #12382

שאלה:

שלום לכבוד תורתו, ואשרינו שיש למי לשאול.

א. במאור עיניים וארא דף קס "שהבורא מנהיג עולמו בעשר שכליים והן הדעת" למה הכוונה עשר שכליים האם הספירות?

ב. בפרשת שמות מצוואת הריב"ש אות פז כי יש שבעה מיני מחשבות באדם ולא יותר האם יש קשר להנ"ל? ג. ואיך כל הספירות בדעת?

ד. בפרשת בא דף קסט "שהרי לא היתה עדיין בחירה שהרי נתהווה אחר כך, אם כן למה נענשו המצרים? ה. בהמשך דבריו כי במה בוחר האדם הלא בדעת, והדעת של הש"י הוא הבחירה" עכ"ל, לכאורה פתח בדעת האדם ומסיים בדעת השי"ת?

ו. האם עיקר תירוצו על ידיעה ובחירה, וכמבואר באריכות בשלח, דבעצם הבחירה דהיא הדעת אינו דבר נפרד מהבורא רק נדמה לנו כך, ואם כן הבחירה והידיעה אחד היא?

תשובה:

א. כן.

ב. כן, ז' תחתונות.

ג. כי הדעת כוללת הכל עולה עד הכתר ויורדת עד היסוד והמלכות.

ד. כתב שם, "היה הדעת בגלות כאמור, ולא היה אז הבחירה השלימה בדעת שלם", אולם היה מקצת דעת, כקטן. וכן מצינו שמענישים קטן בדיני שמים, כנודע, ואכמ"ל מתי מענישים ומתי לא.

ה. כח הדעת, הוא בחינת קו אמצע שעולה עד למעלה לשורש השורשים, בחינת איש ואשה זכו שכינה ביניהם. ושכינה זו היא שורש קו אמצע ביניהם. והוא הדעת שביניהם, והאדם "ידע" את חוה אשתו. ושורש דעת זו היא שורש הבחירה לתתא. נמצא שהדעת יודעת בשורש את מה שיבחר לתתא. כי הבחירה לתתא אינו אלא מכח הדעת העליונה.

ו. כנ"ל אות ה'.

שאלות על ג' חוויות שהיה לי

י"ג אייר התשפ"א #12380

שאלה:

האם דברים אלו שאני מכיר הוא אמת? היה לי ג' חוויות שפתחו את עיני ואולי נתן לי מבט חדש להבין, שמה שאנחנו מרגישים אולי אינו ביטוי בכלל למה שאנחנו באמת. חוויה א', שבתחילה היה נראה לי כדבר מה. שהיה לי נסיון עם תענוג גופנית כתכלית לעצמה ולא היה מצוה, היה תאוה של הגוף, להצדיק תענוג הגוף כדי לאכול אכילה יתירה של מאכלים בריאים. חוויה ב', שהיה לי נסיון שלא לכעוס לאחר שקיבלתי הכאה פיזית מדוקטור מסוים. והיה חוויה שלישית שהראה לי איך שתענוג הגוף וגם הכעס לא היה אני האמיתי. והוא, שעל אף שפרשתי לגמרי מהאינטרנט ואפי' איימל, ואין אני מתגעגע לזה בכלל, אבל הייתי צריך לשלח מודעה למישהו והלכתי ל"קיוסק" (מקום ציבורי לשימוש אינטרנט מסונן או לשלח איימיל וכו'), ולרגע אחד ראיתי את המחשב וראיתי את דף האיימיל (הנקרא גי-מייל) ואז היה לי התלהבות מזה. המחשבה הראשונה שלי היה שלילית, שעדיין היה לי חיבור רגשי להאינטרנט. והיה לי פחד שעדיין אני מחובר רגשית להאינטרנט כיון שהיה לי תחושה של התלהבות לזה והרגשתי משיכה לזה, אבל אח"כ שכחתי לגמרי את החוויה. זה עמד אותי לראות שקיימת בתוכי כח ממש שמחבר אותנו אל הרצון התחתונה של הנפש, שנראה לנו שזהו ה"אני" שלנו, אבל באמת הוא רק כיסוי שמכסה על כח החיוני האמיתי שהקב"ה נותן לנו. כל שלש חוויות הנ"ל ביחד היה להם צד השוה, שכולם נראים לנו כדברים הכרחיים שראוי לרדוף אחריהם, אבל החוויה השלישית הכריע את שני חוויות הראשונות. שעל ידי השבירה של חיבור שלי לאינטרנט והעדר געגועים לכלי הנ"ל וראיית המחשב עם דף האינטרנט (גי-מייל) והתלהבות לזה היה מיד זהה אצלי כהרגש שבא חוצה ממני. וכיון שההרגש הזה היה שווה לההרגש של השני חוויות הראשונות, התחלתי לראות איך שיש קליפה עלינו. וא"כ זהו השאלה:

א) כשאני חושב על דברים באותו רגע שאני חווה את הרגשים הנ"ל, זה נראה לי כ"דעת נפולה", דעת בלעם, כלומר להתנהל בחיים בלי הקב"ה, התפיסה שכל דבר בבריאה הוא רק "גורם ותוצאה". וא"כ אם אני רוצה להתקרב אל ה', האם ההרגשים הנ"ל שאני חווה (של החוויות של תחושות הגוף) הם באמת אפשרות לעבוד ה', ושיש לי להסיח דעת מאלו הרגשים ובמקומם ליתן ביטוי לאור הפנימי, ע"י תורה עבודה וחסד ומצוות?

(ב) והאם ע"י כך אני "רץ" אל ה' (רצוא)?

(ג) האם כל הזמן אנחנו חווים ב"אני" שאינו אמיתי, כדי שעל ידי זה אנחנו יכולים לתפוס את האמת ועי"ז לגלות במעשים של תורה ומצוות את מה שהוא נסתר בהחוות של שקיעות ב"אני", ושזהו האני האמיתי שהוא מתכלל בהקב"ה שרוצה להתבטאות בצורה של עשיית רצון ה'?

(ד) האם זהו האופן ליתן ביטוי אל האור הנסתרת?

(ה) והאם התחושה שזהו התענוג הגדול ביותר מכל מילוי תאוות שאנו נמשכים אליו, האם זה דבר שהוא נבנה לאט לאט ע"י זמן ארוך, או שדבר זה יכולים לחוש מיד?

תשובה:

א. מחשבות אלו נכונות מאוד מאוד. ויש להתמיד בהם עד שהופך להיות דעת והרגשה פשוטה שהרע לבוש ואינו אני בעצמי.

ב. כן, בוודאי. כי מוסר הרע הדבק באדם ונראה כאני, והופך להיות רק "לבוש" שמסתיר, ועדיין אף אותו נצרך כל חיי האדם לזכור.

ג. כן, יתרון האור מן החושך, מתוך השקר מי האני שלי, האדם לומד מי האני האמיתי, ואח"כ לומד מי האני האמיתי המוחלט, הוא ית"ש ואין בלתו.

ד. כן, אחד מן האופנים.

ה. על דרך כלל נבנה לאט לאט, בבחינת קובץ על יד ירבה. אולם פעמים זוכה, בבחינת יש קונה עולמו בשעה אחת. וזה או ע"י מתנה פתאום בתוך עבודתו, או ע"י מסירות נפש.

שאלות בענין דע את עמך וריעך

יג אייר התשפ"א #12379

שאלה:

(א) בסדרת דע את עמך וכן בסדרת דע את מידותיך הרב הביא מבעל התניא שהיה יתר לשנוא רשע הוא רק לשנוא את רע שבו ולא ח"ו לשנוא את הרשע עצמו, כיון שהוא נשמת ישראל ואסור לשנוא יהודי, רק שצריך לשנוא את הרע שהוא עשה. אמנם בשיעורים אחרונים של דע את ריעך הרב מבאר שבשנאת רשעים (וגם ערב רב) צריך לשנוא אותם וגם לאהוב אותם ביחד, וזה משמע שצריך לשנוא את האדם עצמו רק שג"כ צריך לאהוב אותו. האם זה דלא כבעל התניא והאם הרב הולך בשיטה אחרת בסדרת דע את ריעך?

(ב) גם לא ברור לי מהו הענין לאהוב ולשנוא ביחד את החוטאים ורשעים. האם הכוונה שצריך שיש לו כח בנפש לאהוב את אותו אדם (אבל לא בפועל) ביחד עם שנאתו כלפיו, או שצריך לאהוב אותו בפועל ממש ביחד עם שנאתו כלפיו.

(ג) בשיעור י"ג של דע את ריעך הרב הזכיר אבחנה שיש ענין לאהוב אפי' רשעים גמורים מצד האור א"ס. השאלה הוא אם יש להזכיר קטע זו בהתרגום האיגלית כיון שרוב העולם מסתמא יכולים לבוא לטעות חמורה

ממושג הנ"ל, א"כ האם יש לדלג על קטע זו בהתרגום האינגלית או לצרף אף חלק זו?
(ד) ועוד דבר צ"ע אצלי הוא שהרב אמר שאבחנה הנ"ל אינו לדינא אלא מבט פנימי, אמנם זאת לא הבנתי
דאם האדם צריך לחשוב את זה בפנימיותו א"כ זה ג"כ למעשה כיון שהוא צריך לחשוב כן למעשה כיון שזהו
ההשקפה הנצרכת, וא"כ למה מבט זו מהאור א"ס אינו נקרי "לדינא"? נכון שאין לעשות מעשים ח"ו ע"פ
מבט זו אבל לכאורה ע"י שהוא חושב בזה וזהו מבטו הפנימית, זה לכאורה נקראי לדינא, כיון שזהו "למעשה"
גמורה בתוך מחשבתו, וזהו התפיסה שלו.

(ה) ובפרט אני חושש מחוגים מסויימים בכלל ישראל שהם קנאים גדולים בענינים אלו (וברור שזה נובע
משורש טוב בנפש אמנם לא בכל מקום הוא בדיוק וכמו שהרב מבאר היטב שלא כל הקנאות נובע ממידות
טובות), וא"כ אפשר משום כיתים הנ"ל אין להדפיס דברים אלו של אהבה לרשעים וערב רב מצד האור
א"ס, שהם מיד חששו שהדברים נובעים מאלו שדעתם פסולה לגמרי אצלם ובכלל כפירה וכדו' אמנם אני
רוצה לדעת מה הרב חושב על זה לעשות למעשה.

(ו) אלו שיש להם טבע לשנוא הזולת, האם יש להם לעבוד תחילה על אהבת ישראל קודם שהם מעוררים
תחושות של שנאה על הערב רב, או שמצד חומר הדבר של הצורך לשנוא הרע שבבריאה אפשר שבכל
מקום בלי יוצא מן הכלל כל אדם צריך לשנוא את הערב רב תחילה קודם בנין האהבת ישראל שלו.
(ז) הרב אמר ב"דע את עמך" וגם בשו"ת שאין לנהוג למעשה ע"פ התפיסה של אהבת כל הבריאה שכולל
אף אהבה לרשעים שזהו רק תפיסה של לעת"ל, אמנם ב"דע את עצמך" הרב מבאר שבשלב ההמתקה יש
להאדם להתחבר אל כל הנבראים, ע"י תפיסה אחדותית, וא"כ לכאורה זהו המושג של אהבת כל הבריאה
באופן למעשה ממש.

(ח) כמו שאמרתי בעבר להרב, הסדרת "דע את ריעך" היה מאד מאד עזר לי להעמיק יותר באהבת ישראל
ובכללות הנפשות וכל המסתעף מזה וזה היה מאד מאד תועלת אצלי ואני מצפה שבעזרה"ת יהיו הדברים גם
לתולעת הרבים בהדפסת הדברים באינגלית, אם כי יש רוב דקות בכמה ענינים בתוך החומר של הדברים,
יש בספר זה הרבה אור והרבה בהירות וברירות בסוגית אהבת ישראל הן מצד השכלת הענינים אלו בעומקם
והם מצד הגילוי הלב וכח האהבה שיש בהדברים, ואני רוצה להודות להרב מקרב ליבי הודאה עצומה על
שהרב נתן לנו סדרה זו, וגם על שאר כל הסדרות והספרים הנפלאים של הרב שכל א' מהן נחמדים מזהב
ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים!

בתודה רבה ובלב מלא הכרה, ישעי' יהודה

תשובה:

א. גם ברע עצמו יש ניצוצות טובים, ולכך נצרך לאהוב את חלקי הטוב שברע. וזה דבר דק, ונצרך בו זהירות
רבה, כי קשה לצמצם, ופעמים ע"ז נמשך לאהוב אף את הרע עצמו.

ב. בפועל.

ג. להזכיר במשפט קצר, ולכתוב שזהו ענין עמוק מאוד שנצרך הבנה רחבה ועמוקה, ונצרך זהירות רבה
לעסוק בענין זה שרבים שגו בו.

ד. כי כל גדרי הדין לפי מדרגת הצמצום, ולא לפי מדרגת אור א"ס, כמו שהרחיב הנפש החיים בשער ג'.

ה. כנ"ל אות ג'.

ו. לעבוד תחילה על אהבת ישראל, ובמקביל לעבוד לשנוא דבר אחד רע מאוד.

ז. יש "תפיסת אחדות", שזו פנימיות האהבה, גימט' אחד. ויש "רגש אחדות", ושזה אהבה.

דע את התבודדותך-הכנה להתבודדות

י"ג אייר התשפ"א #12376

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א,

בספר הכרה עצמית והעצמת הנפש כ' שיש להקדים הספר התבודדות- דרכי החיבור הפנימי לפני דע את נשמתך, האם זה השיעורים של דע את התבודדותך-הכנה להתבודדות?

תשובה:

כן!

מה לחשוב בשעת ההסתכלות

י"ג אייר התשפ"א #12373

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,

בספר דע את נשמתך

א- מה לחשוב בשעת ההסתכלות על נר או על הנקודה של בראשית?

ב- ומה השלב של דיבור?

תודה רבה

תשובה:

א. להתחבר לאור, ועי"ז מאיר את נשמתו נר ה' נשמת אדם.

ב. בתורת חב"ד נתבאר שהנרות מספרים - מדברים, והוא ע"י שינוי הגוונים, וע"י שינוי צורת השלהבת, ועל האדם להתחבר לדיבור שבהארת הנרות.

אלו הם דברים דקים, ועדינים.

הבנה בעניין המושכלות בעניינים מסוימים

י"ג אייר התשפ"א #12372

שאלה:

הרב דיבר בשיעור על יסוד העפר
הסביר שיש 3 חלקים לפני שמתחילים לעבוד
א.להבין בכלל את הצליל הצורתא דשמעתתא ההד והסוג חשיבה
ב.להכיר את מבנה הנפש
ג.להכיר את נפשו בהרגשה
שאלתי על החלק הראשון הרי בסוף הכל בנוי על תהליכים מובנים שאחרי שלומדים את זה, בעיון
זה ממש כמו ללמוד גמרא בעיון בסוף תמיד צריך להבין מה זה נפש מה זה יסוד העפר איך ההשפעה שלו
וכו וכו בכל הנושאים
ולכאורה זה כמו שכתוב בחובת הלבבות שהחכמה אחת היא רק שהיא מתגלית בצורות שונות
כמו השמש שהיא אחת וא"כ אני לא מבין למה צריך להבין איזה צורתא דשמעתתא מיוחדת בעניין
הרי אדם שקנה לעצמו כבר הרגלי חשיבה עיוניים לפי רמתו לכאורה באותה רמה הוא כבר עכשיו תופס את
הנפש
אולי הוא לא חושב על זה כי זה לא מעניין אותו אבל זה כמו שרבי ישראל אומר שהזג חושב על זכויות
והנגר על עצים
אבל זה לא בגלל שינוי החשיבה אלא רק בגלל שזה עסוק בזה וזה עסוק בזה

תשובה:

לכל לימוד יש צורת מחשבה משלו. כגון ללימוד הלכה למעשה, יש צורת מחשבה של פסיקה, ויש בזה כמה
שיטות, כגון אשכנזית וספרדית.
וכן בלימוד עיוני של סוגיא, יש כמה צורות מחשבה, כגון ר' חיים מבריסק, לעומת הרוגצ'ובר.
וכן יש צורת לימוד של קבלה, כגון בעלי הפשט, לעומת בעלי תפוסת משל ונמשל.
אלו דוגמאות בלבד. ולכך נצרך לקנות את צורת המחשבה של לימוד הנפש.

שאלות בענין תשובה ואריך ועתיק

י"ג אייר התשפ"א #12366

שאלה:

א) בתורת ברסלב (בעיקר ר' נתן ומוהר"ש) מבואר שהאדם יכול לעשות תשובה שלימה מיד אם האדם רק
מדבר עם הקב"ה שהוא מתחרט על כל חטאיו ושהוא רוצה לעשות תשובה ולשוב אל הקב"ה. מאיפה בא

מהלך זו של תשובה, שהאדם יכול להגיע ישר ולתקן הכל ברגע אחד ורק במילים מועטים אלו, וביותר קשה דהא בגמ' וברמב"ם מבואר שתשובה אינו קלה בכלל וכל עבירה צריך ד' חלקי תשובה, ולרבינו יונה יש עשרים עיקרי תשובה לכל עבירה, וא"כ מאיפה בא תורת ברסלב, האם המקור לכך המהלך של ר' אליעזר בן דורדיא שהאדם יכול לתקן הכל ברגע אחת?

(ב) תמיד הרב אמר שעבודת דורינו שייכת יותר לר' אלעזר בן דורדיא שהאדם מגיע ישר להקב"ה ע"י מסירות נפש, מהו המקור שעבודת דור האחרון הוא ר' אליעזר בן דורדיא ולא שאר התנאים?

(ג) במקום אחד הרב אמר שעבודת דורינו הוא בחי' ר"מ שהוא אריך, במקום אחר הרב אמר שתקופתנו הוא גילוי של ר"ע (עתיק) ובמקומות אחרים הרב אמר שתפקותנו הוא עבודת ר' אליעזר בן דורדיא.... מה פשר הדבר?

(ד) ת"ח ומשפיע אחד אמר שבזה"ז אין לנו ללמוד מסילת ישרים, ואמר שיש לו קבלה מרביתו שהיה להם את הדרך של נובהרדוק, שהאדם צריך לרכז רק על מעלותיו ולא לשאוף לשלימות, כיון שהרצון לשלימות רק משבר את האדם, ובה"ז עבודתנו הוא רק שמחה והודאה לה' ובטחון ומנוחת נפש. האם יש דרך כזו?

(ה) האם יכול להגיע ישר על תפיסת עתיק או שלעולם נצרכת תפיסת עתיק שהוא מסירות נפש?

(ו) הרב אמר שבעתיק גופא יש עתיק דעתיק ויש אריך דעתיק. כיון שאריך ענינה מסירות נפש שמעלה את האדם לדרגת כתר, א"כ מהו החילוק בין אריך דאריך לאריך דעתיק, וכן מהו החילוק בין עתיק דאריך לעתיק לעתיק? ישר כחך ותודה רבה להרב על שהרב תמיד מציל נפשותינו משעות הרעות בעולם ומביא אותנו לחיי עוה"ב. ישעי' יהודה

תשובה:

א. משיח, נקרא כן מלשון מסיח לפי תומו, כנודע. וזהו שורש תורת הדיבור של ברסלב, לדבר בפשיטות ובתמימות, וזהו מכח הארת משיח, כנ"ל. וחלק מהארת משיח, היא השבת כל העולם התשובה, כי שורשו בלאה, עולם הבינה, תשובה, כנודע. אולם כל הנ"ל זהו "שורש ההארה", ונצרך להלבישו בפועל בקיום למעשה של כל דיני וגדרי הלכות תשובה.

ב. באחרית הימים מאיר הארת הכתר, ואחריתו בפועל ממש, "ויתנו לך כתר מלוכה". וכתר נקרא רצון, כמ"ש הרמ"ע מפאנו, הגר"א, ועוד הרבה מרבתינו. ולכך עיקר העסק ברצון. ומכח כך נולד בברסלב העמדת חשיבות רבה על הכיסופים והרצונות, אולם נצרך לאזנו עם המחשבה והמעשה, וד"ל. ושלמות הארת הרצון אינו רק כיסופים, אלא הארה שלמה בפועל למעשה של רצון, והוא מסירות נפש. והבן מאוד הנפק"מ בין כיסופים, רצון בכח, למסירות נפש, רצון בפועל.

ג. בספירות זהו הארת ספירת הכתר, ובפרצופים, כנודע ספירת הכתר מתחלקת לב' פרצופים, עתיק ואריך. ולכך כל הפנים נכונים. אריך בסוד משיח בן יוסף, עתיק בסוד משיח בן דוד.

ד. בספר השורשי של נובהרדוק, מדרגת האדם, נתבאר מהלך שונה לגמרי, איני מכיר זולת זה.

ה. על דרך כלל לא, זולת נפשות יחידות שזה שורשם, ונולדו בגילוי זה.

ו. אריך דעתיק תהליך של דילוג, תהליך של מסירות נפש בהדרגה, כי במסירות נפש עצמה יש מדרגות, כמו בכל נברא. עתיק דעתיק, מסירות נפש לגמרי בבת אחת, קונה עולמו בשעה אחת ממש.

אריך דעתיק, נעתק מן התחתון אולם חוזר אליו, במטי ולא מטי. עתיק דעתיק, נעתק לגמרי מן התחתון.

צורך נפשי בהארת פנים מאחרים

י"ג אייר התשפ"א #12365

שאלה:

(א) הרב נתן עצה למי שסובל מחוסר הארת פנים מאחרים שהוא יבחר לו א' או ב' חבירים שהוא יכול לקבל מחמאות והארת פנים מהם. אמנם מהו באופן שיש לו טבע להיות תלתי באחרים, ובקלות הוא יכול להיות תלוי בחבירים שלו, וזה גורם צרות לו וגם חוסר נעימות להחבירים, וא"כ מה העיצה לו באופן כזה.

(ב) האם באופן הנ"ל יש לו לדבר עם א' או ב' על זה ולהודיע להם שיש לו טבע להיות תלתי באחרים ושהוא רוצה להתגבר על כך אבל גם הוא זקוק לחבירים ולהארת פנים, האם מומלץ לו לבחור ב' או ג' חבירים ולדבר עמם על הבעיות הנ"ל ושהוא חפץ בקרבתם, או שהנ"ל אינו מומלץ כלל.

(ג) וכן מהו באופן שאדם סובל מהרהורי תאוה על חבירים שלו (וגם על זכרים מסויימים בכלל) והוא רוצה להתגבר על כך, אבל הוא גם זקוק מאד להרבה חום מאחרים ואינו יכול לפרוש מהצורך הנפשי בחבירים כיון שאינו רוצה לחיות בעולם קר, והוא רוצה חיבורים עם אחרים, האם באופן כזה יש לו לבחור א' או ב' או ג' חבירים ולדבר עמם על כך ולבקש מהם שהם ימלאו את צרכיו.

תשובה:

א. יצמצם את הדבר בהדרגה, כגון יום כן יום לא, וכדו'.

ב. לכל היותר רק עם אחד, וגם זה באופן שהנ"ל בר דעת וטוב לב מאוד, ורוצה בטובתו לעזור לו, כי אם לאו יותר יזיק מאשר יועיל.

ג. אם עי"ז מביא עצמו להרהור, אין עצה ואין תבונה כנגד ה', ויש לו לפרוש.

ביעורי בקבלה

י"ג אייר התשפ"א #12363

שאלה:

המשך שאלה 12074

שלום כבוד הרב,

1. במערכת של 3 שאין שם כתר, מה הכוונה שיש עוד 7 לבושים האם זה אומר שלחכמה יש 7 לבושים וכן לבניה וכן לדעת או שיש 7 לבושים וחלק מהלבושים הם לחכמה חלק לבניה וחלק לדעת וכך מגיעים לסכום 7? אם כמו השני אז איך החילוק של הלבושים בין 3 הספירות?
2. האם הרב יכול לתת לי דוגמא איך גבורה ומלכות מגלים את ההויה במערכת של 3? אני מניח שצריך להפשיט את הגבורה להגיע למוחין והם מראות את ההויה אבל אשמח שהרב יתן לי דוגמא על מלכות וגבורה ואז איך משם המוחין מגלים את ההויה
3. מה ההבדל בין גילוי ההויה מבחינת ספירות המוחין בין המערכת של 3 למערכת של 10? או שאין הבדל ולדוגמא בשניהם חכמה מאירה את הוית החכמה
4. אם הרב אומר שלכל דבר יש הויה לפי ערכו אז לעצם גם יש 10 גילויים עצמיים או 3 גילויים 7 לבושים וכך הלאה לכל הויה יש מבט של 3 או 10 נכון?
5. אם אני מבין נכון אז בעולם של "עצם" ההתראויות נועדו בשביל לשלול אותם וכך להגיע לעצם, כלומר כך הם מגלים את העצם, אז איך ההתייחסות להתראויות בעולם של הויה, הרי ב"עצם" ההתראויות משמשים לשלילה אבל להויה אין התראות והרב אומר שכל מה שרואים הוא רק הויה והויה היא לא ברת התראות אז מה היחס להתראויות בעולם של הויה?
6. מה היחס מבחינת עבודת בין 2 התפיסות, האם אדם צריך לעבוד לפי תפיסה אחת (10 או 3 + 7) כי זה שורש נשמתו או שהוא צריך לעלות מתפיסה של 3 לתפיסה של 10 או שאדם צריך לחיות ברצוא ושוב בין 2 התפיסות? האם יש בסוף תפיסה שהיא האמת התכליתית יותר והתפיסה השניה היא רק שלב מעבר?
7. מחילה שאני קצת חוזר לשאלה של הבדל בין יחידה להויה כי עדיין לא ברור לי, הרב אמר לי שהיחידה היא לבוש, ז"א שהיחידה קיימת בתפיסת ה3, אבל עד עכשיו לפי הבנתי מקריאה בספרי החסידות היחידה היא "שמו אחד", גילוי של ה' בכלי שהוא אינסוף, אני בהבנתי שלי הבנתי שזה כתר שה' נגלה בכלי של אינסוף, הכתר הוא גילוי בורא בנברא, אבל הרב אומר שהיחידה נמצאת מחסד עד מלכות, אז מה ההבדל בין התיאור שלי ליחידה לגילוי יחידה בחסד/גבורה.../מלכות, בכללי אשמח שהרב יעשה לי סדר בבלאגן, בטוח אני לא תופס נכון את המבנה של הנפש והבריאה בנקודה זו.

תודה רבה מאוד!

תשובה:

א. נראה לי שהדברים לא מובנים ככל התשובות האחרונות כראוי. יתכן שחלק מן הקושי, העדר סדר של חכמת האמת בבירור כפשוטו, עוד קודם להבנה עמוקה. אשתדל בס"ד להשיב בלשון קצרה מהשורשים עד הענפים.

כל דבר בנוי מעשרה, כתר - רצון, חכמה, בינה, חסד, וכדו'. למעלה מכך, ג' צחצחות, והם השורשים לכל. בתפיסה אחת, מחברים עולם עליון ותחתון, ונעשה מדרגת י"ג, והוא שורש י"ג מידות של רחמים, י"ג מידות שהתורה נדרשת בהם, ועוד רבות. בתפיסת אחרת, מחברים ונעשה י', כי עולם תחתון נעשה מעשרה לשבע, ונעשה חיבור של עולם עליון - שלוש, ועולם תחתון - שבע, יחד נעשה עשרה.

היחס בין העשרה הללו, כפשוטו עשרה של כל עולם. בהבחנה נוספת, אין יש רק שלוש, והשבע הן לבוש לשלוש.

כמו כן, בכל עולם ועולם, ובכל מדרגה ומדרגה בפרטות, השלוש הם העיקר, והשבע לבוש שלהם.

ב. למטה הגבורה צמצום, למעלה ריבוי ללא גבולות, ולמעלה יותר, כח חזק בלתי משתנה, בחינת "איתן", שכך נקראת היחידה - ההויה שבנפש.

מלכות שלמה, מולך בכיפה, והשורש הגבוה ביותר, "אדון עולם אשר מלך, בטרם כל יציר נברא". וזהו מלכות של הויה בתוך עצמה.

ומלכות זו הויה עצמית שאינה משועבדת לשום כח זולת עצמה, היפך של עבד שמשועבד לזולתו.

ג. בכל דבר מאיר אור ההויה לפי ערך אותו דבר.

ד. נכון.

ה. עצם למטה מהויה. עצם, מלשון עצימת עיניים, שלילה, שלילת החוש העליון - ראייה. וגילוי המוחין שהוא שורש החושים. התראות אין הכוונה להתראות של ראיית העין, אלא ראייה שכלית. וגם זה לא בהויה בשורשה, אלא בהתגלותה. כי אף ההויה בנעלמות יש בה עשר ספירות.

ו. התפיסה התחתונה, עשר. והתפיסה העליונה, שלש ושבע לבושים. ועל כל אדם לעבוד לפי מדרגתו, ולפי שורשו.

ז. יש יחידה "פרטית", והיא מדרגת הכתר הפרטי שבכל נברא ונברא. ויש יחידה "כללית", והוא הכתר הכללי של כל הבריאה, והוא כלי - לבוש לאור ההויה.

תוכניות בבתי ספר לבנות

י"ג אייר התשפ"א #12360

שאלה:

לכבוד הרב,

א. האם הסרטים/ תוכניות/ מצגות וכל יתר השמות שמראים לבנות בחלק מבתי החינוך החרדיים על גבי מסך, נכללים בהגדרה שלך למדי'ה שצריך להתנתק ממנה? ומן הסתם האם יש הבדל בין מצגת/ הסרטה לסרט עלילתי דמיוני? (ב"ה בבית אין שום צורת מדי'ה חנכנו את ילדינו נגד תופעת הסרטים למינהם).
ב. במידה וכן, מה לדעתך הדרך הנכונה להתמודד עם התופעה וכיצד להדריך את הבנות בפועל, כי אין און קשבת מצד בית הספר, הן בנוגע לצורת המדי'ה והן בנוגע למינון שלדעתינו מוגזם.
ג. כיצד להחזיר לבנות את כוח הריכוז בתפילה, היות ואנו מבחינים בשינוי אדיר בין הבנים שמתפללים בבית בריכוז ב"ה לבין הבנות שבקושי מתפללות.
תודה רבה לרב שלוקח מזמנו היקר לכוון, להדריך ולהאיר. תהי משכורתך שלימה מעם ה'.

תשובה:

א. אינם בכלל בהכרח, אולם ראוי להתרחק מהם בשום שכל ככל שניתן.
ב. ללמדם במתינות ושום שכל ממה מורכבים עניינים אלו, ומה המעלות ומה החסרונות.
ג. להרגילם לדבר עם הקב"ה, וללמדם פירוש המילות של התפילה.

בריאות הנפש והגוף

כ"ט ניסן התשפ"א #12328

שאלה:

שלום לכבוד הרב,
ראיתי תשובה של הרב, בה נכתב: 'נצרך השקטה של ניתוק מן הסובב. ופעמים זה ע"י שינה קלה שמגיעה לשלב זה של ניתוק. ופעמים זה ע"י לימוד דרכי השקטה, כמו שנתבאר בסדרת דע את התבודדותך. השקטה זו מנתקת את האדם מן החומר ומכניסו לתוך הרוחני שבקרב. ואזי החומר נח ומתחדש. וכן האדם מקבל חיזוק ותוקף מכח חיבורו לחלקו הרוחני'.
בהקשר זה אני מבקש לשאול, לאחרונה, אני חווה התעוררות רוחנית רבה (שהחלה עם פרוץ המגפה). ההתעוררות הגיעה למימדים שמפתיעים אותי... הרעב הרוחני שלי גבר, ואני מוצא את עצמי לומד תורה, ובעיקר עם רצון פנימי עמוק ללימוד, מעבר לשעות הלימוד שלי בעבר. בנוסף, אני עורך תרגולים רוחניים על מנת להתקרב לד' (בעיקר, התבוננויות בנושאים רלוונטיים לסדר העבודה שלי). היות ואני עובד ומטופל בילדים קטנים, אני לומד בשעות הערב/לילה, ולאחרונה מצאתי את עצמי ישן כ - 4.5 שעות ביום, על מנת להספיק להתפלל תפילת שחרית מלאה, ובמניין (ישנם אילוצים שונים).
אני מניח, שאילו שאלתי רופא, הוא היה מבהיר לי שאורח חיים זה אינו נכון, וידוע שרבים מגדולי הדורות עודדו לשינה מיטבית. עם זאת, ידוע גם ידוע, שגדולי הדורות ישנו מעט מאד... אני לא משווה את עצמי חלילה, אך שאלתי היא האם אוכל לסמוך על הלהט הפנימי שלי לעסק התורה וקרבת ד', ולהסתפק בשעות השינה הנזכרות? אציין שאיני עייף במהלך היום, אולי מעט, ואדרכה - אני מרגיש חיוני מאי פעם, להערכתי גם מפני שאני חווה הגשמה עצמית.
אציין עוד שלצערי אני מתמודד עם ... אך איני רואה ששעות השינה המעטות יותר מחמירות את המצב. אני מציין זאת על מנת להעניק לרב תמונה מלאה.

התורה מצווה אותנו ונשמרתם מאד לנפשותיכם, ומבחינתי הפניה לרב היא בגדר השתדלות לקבל מבט נכון על מצבי.

ישר כוח ותזכו למצוות, ברור - שההתעלות לה זכיתי נזקפת לרב, להנחיותיו ולזמירותו הרבה עבירי ועבור אחרים.

תשובה:

על דרך כלל מיעוט שינה מחמת התעוררות מחזיק לתקופה, ואח"כ נעשה התיישבות בנפש ואזי נצרך שעות רבות יותר!

לתקופה ראוי לנהוג כך, יתר על כן נצרך חיבור רוחני חזק שמכוחו האדם שואב כח פנימי שמחזק את גופו.

נחמות היד

י"ג אייר התשפ"א #12324

שאלה:

בקיצור: כשהייתי בחור בישיבה קטנה בחור אחר הביט בידי ואמר שאורך החיים הולך להיות כך וכך. הלכתי לבדוק בספר 'חוכמות היד'. מאז אני מאוד מוטרד מזה ואני מפחד ונכנס לחרדה כשאני מתחיל להרגיש דברים שיש בהם סימפטומים של מחלות קשות. כיצד אנו מציעים להתייחס לקווי היד? אני מודע ל'תמים תהיה בהק אלוקך', אבל המחבנות תמיד חוזרות.

תשובה:

על ידי בחירה של האדם ללמוד תורה ולקיים מצוות, ותיקון המידות, סימני כף היד משתנים לטובה, ומי שמבין בכך רואה זאת. ישנם כאלה שרואים רק את החלק החיצוני ולא את החלק הפנימי. ולכך עשה רצון הבורא, והסר כל דאגה מלבך!

בס"ד

בעזר ה' יתברך, משבוע זה ואילך פרשת שמיני – תשפ"א, מקבלי העלון יקבלו בנוסף מקבץ של שאלות ותשובות שנשאל הרב שליט"א באחרונה.

ביחס לשאר השאלות ותשובות:

א. שאלות ותשובות משנת תשע"ח-ט', מופיעות בספר "שאל לבי" חלק א'.

ב. כמו כן, מי שחפץ לקבל קובץ של שו"ת שנשאלו מראש השנה תש"פ עד פסח תשפ"א, יכול לשלוח בקשה לכתובת: info@bilvavi.net

לשאלת רבים: באופן ממוצע, מעת שנתקבלה השאלה במערכת, קבלת התשובה בחזרה היא בין שבוע לכשלושה שבועות. באופן שלא נתקבלה תשובה בחזרה עד זמן זה, ניתן לברר את סיבת הדבר במערכת, בכתובת: info@bilvavi.net
צריך לרשם מס השאלה בבקשה

שאלות בכל תחומי החיים בכלל והכרת הנפש בפרט
יתקבלו בברכה במערכת השו"ת ויועברו למורינו הרב שליט"א

דוא"ל: rav@bilvavi.net • פקס: 03-548-0529

בשליחת שאלה בפקס, במספר הפקס שאליו תוחזר התשובה,
נא לציין מספר פקס שזמין תמיד, או את מספר התא-הקולי של הפקס

לידיעתך: המספר של כל שאלה מוחלים באופן אוטומטי על ידי מערכת המחשבים ואינם רציפים משום מה